

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

IS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis — Saturday Monday, 22-24, 1982

Nr. 98

BRITAI KELIA KARIUS FALKLANDO SALOSE

STUDENTES VASAROS DARBAS LIETUVAI

Studentė Daiva Baršketytė yra Amerikos Lietuvių Tarybos priimta vasaros darbui Jungtiniame pabaltiečių komitete Vašingtone, kaip tos įstaigos internė. Savo tarnybą pradės birželio 7 d. Šešias savaites dirbs Vašingtone, o dvi — ALTo centre Čikagoje. Lietuvos ir apskritai pabaltiečių reikalus keldama, ji lankysis Vašingtono įstaigose ir pratinsis bendrai dirbti su latviais ir estais, besiekiant pavergtoms tėvų žemėms laisvės.

D. Baršketytės tarnybą finansuoja ALTa. D. Baršketytė yra baigusi De Paul universitetą, pasižymi visuomeninę veiklą skautuose ir ateitininkuose ir yra liuanistinės mokyklos mokytoja.

Firma sutiko gynybą vykdyti nemokamai, tam reikalui paskyrusi advokatus F. Barlit, D. Springer, T. Kuhn ir Ph. Beck. Vienas iš tų advokatų buvo atsiųskęs į ALTo įstaigą, ir jo kviečiamas kun. J. Prunskis sutiko būti gynybos liudininku.

NAUJAS ALTO TARYBOS NARYS

JAV Lietuvių Respublikonų Federacija, vieton pasitraukusio Alekso Jankūno, į Amerikos Lietuvių Tarybą paskyrė Juozą Šulaitį. Į ALT Valdybą įeina Jonas Talandis.

(ALTo Informacijos)

PADEŠ NUSIGYVENUSIAMS TAUPYMO BENDROVĖMS

WASHINGTON, D.C. — Praeitą ketvirtadienį, besvarstydami biudžeto reikalus ir prezidento Reagano planus biudžetui karpyti, komiteto nariai siūlė priimti įstatymą, kuris padėtų nusigyvenusioms Amerikos taupymo bendrovėms.

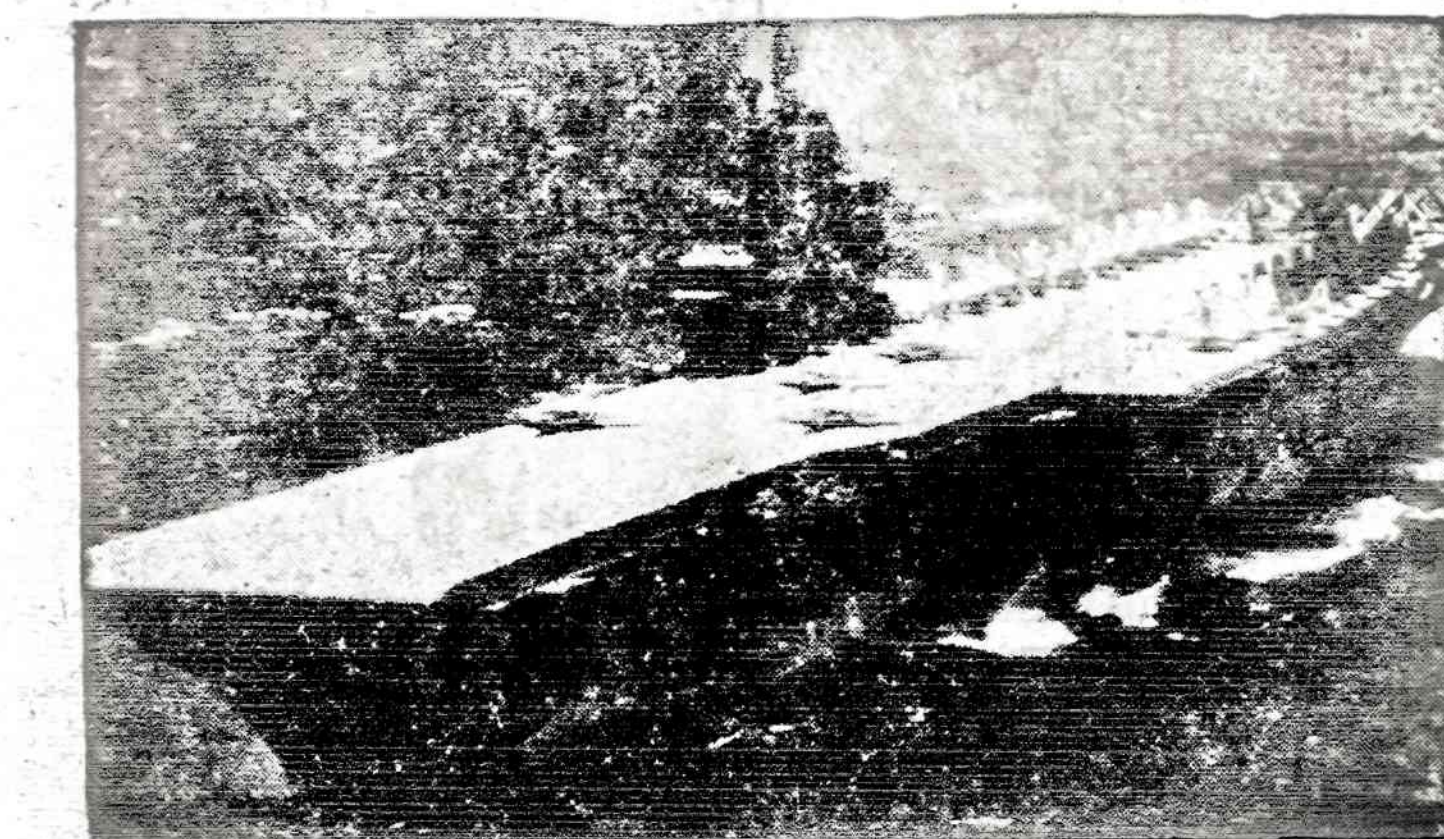
Didelės atsargos turėjusios taupymo bendrovės pajėgia išlaikyti šiame sunkiame ekonominės laikotarpio, bet daugelis silpnųjų bendrovių buvo priverstos užsidaryti arba susijungti su galingesnėmis. Čikagoje lietuvių turėjo 8 pavyzdingas taupymo bendroves, bet šiandien stipriai ant kojų stovinčių skaičius jau ne toks didelis. Taupytojai, laukiusieji pinigų taupymo bendrovėse, pinigus investavo į bankus, mokėčius didelius dividendus.

Demokratų pasiūlė sudaryti 8,5 milijono dolerių fondą, kuris turėtų padėti taupymo bendrovėms, baigiančioms naudoti savo atsargos fondus. Atslovy Rūmai tokį įstatymo projektą gali priimti, bet nežinia, ar prezidentas Reaganas norės šitokiu būdu padėti taupymo bendrovėms.

— Kremlius siekia pagerinti santykius su Kinija.

Sekretorius Haig plačiai išsikalbėjo su Europos Bendrosios rinkos valstybių atstovais įvairiais prekybos reikalais.

Britai, ketvirtadienį pranešė Jungtinių Tautų gen. sekretoriui, kad pasitarimai su Argentinos generolais nutraukti, įsakė savo karo laivams priplaukti prie Stanley sritys ir apsaugoti argentiniečių laikomas pozicijas.

"NAPOLIO KARALIENĖ" GAILIOM AŠAROM ŽLIUMBĖ KALEJIME

GRAZIAUSIOJI ITALIJOS ARTISTĖ NEGALI SUPRASTI, KAI PALEJO PASODINTI JĄ UŽ GROTŲ

CASERTA, Italija. — Kiro padėjo. Sargai jos neišleido, bet artistė Sofija Loren negalėjo susivaldyti, kai geriausi jojos jaunaivės draugai ir artimiausieji giminės susirinko ties Casertos kalėjimu ir pradėjo dainuoti liūdniausias jaunatvės dainas.

Artistė, grįžusi į Napoli, kiekvienais metais apdalinavo įvairiausiomis dovanomis visus savo giminės, artimuosius draugus ir pažįstamus. Josios grįžimai į Napoli būdavo didžiausia visiemis šventė. Kiekvienas gaudavo iš jos ne paprastą josios fotografiją, bet vertingų drabužių, batų ir net žibučių.

Artistė Loren turėdavo pinigų. Paskutiniaisiais metais ji uždirbdavo po 100 tūkstančių dolerių ir metus. Tūkstantis dolerių jai nieko nereikė. Pinigų ji nemėtydavo, bet ji mėgdavo savo artimuosius apdovanoti vertingomis dovanomis.

Sofijos pinigų tvarko Carlo Ponti

Visa Sofijos Loren nelaimė, kad artistės pinigų tvarko josios vyras Carlo Ponti. Jis yra filmų direktorius. Iš paprastos artistės, Carlo Ponti Sofija padarė pačia gambiausia artistę. Bemojdamas artistę, kaip vaidinti, jis ją pamilo ir vedė. Tai dar nebūtų taip blogai. Reikalai susipynė, kai ji savo direktorių pamilo. Jis, prieš veddamas Sofiją, gavo iš jos pažadą, jog ji leis jam visus piniginius reikalus tvarkyti.

Sofija sutiko, bet dabar gailisi. Ji nebūtų tiek pinigų uždirbusi, jei būtų mokesčius sumokėjusi ir laisvai į Italiją įvažiavusi. Ji būtų mokesčius sumokėjusi ir dar pinigų turėjusi, bet ji nepaklausė. Josios vyras Carlo Ponti būtų turėjęs dar daugiau mokėti, jeigu būtų nutaręs įvažiuoti į Italiją.

Kai prie Casertos kalėjimo suėjo keli šimtai josios draugų ir pradėjo "Napolio karalienę" dainuoti specialiai sukurtas dainas, ji apsišvėrė ir pradėjo šaukti, kad ją išleis. Nieko tas ne-

DAKTARAI PINIGUS LUPA, BET NEMOKA

WASHINGTON, D.C. — Didokas skaičius Amerikos gydytojų atsižūrė į ligonių ir didelių sumų iš jo nereikalauja, bet yra ir tokių, kurie nuo ligonių lupa labai dides sumas, bet patys nenori savo skolų mokėti.

Dabar paaiškėjo, kad vienas gydytojas iš valdžios paėmė \$135,000 už ligonių gydymą, bet jis, pats, gavęs tokią didelę sumą, iki šio mėto negrąžino 2,100 dol. padarytos skolos.

Sen. Charles Percy, tyrinėjęs valstybės finansinius reikalus, išaiškino, kad jam žinomas gydytojas kiekvienais metais uždirbo po šimtą tūkstančių dolerių ar daugiau, o valdžiai nesumoka padarytos, palyginamai, nedidelės skolos.

Studentai, besimokydami medicinos, skolinosi pinigų mokslui eiti. Dabar, studijas baigę, uždirba šimtus tūkstančių, bet savo skolų nesumoka. Howard medicinos mokykloje yra 582 studentai, kurie skolingi 535,000 dol., bet nemoka. Senatorius C. Percy atsisakė skelbti skolų nesumokėjusių daktarų pavardes, bet jis gali tai padaryti, jeigu jie nesuipras.

— Argentinos užsienio reikalų ministras N. Costa Mendez nustebo, kaip britai galėjo nutraukti pasitarimus. Jis sakė, kad dar reikėjo apsvarstyti naują Peru respublikos vyriausybės pasiūlymą.

— Donijos pakraštyje susidūrė Sovietų ir lenkų laivai. Nelaimė įvyko Oresmud sąsiauryje.

Per šešias dienas abi pusės išdėstė savo pretenzijas sienoms išlyginti. Paaikėjo, kad Kinija nori išlyginti sieną Ladacho srityje o Indija norėtų išlyginti sienas Kašmire.

Abi valstybės nutarė nesikišti į kitų valstybių vidus reikalus. Dabar abi valstybės išleidžia didelės sumas sienoms saugoti. Dažnai be jokio reikalo nukentė abiejų valstybių gyventojai, priartėję prie stropiai saugojamų sienų. Dabar abi pusės yra pasižyčiusios sumažinti sienų saugorinkę Pekine. Tada jie nutarė pasitarimus tęsti Indijoje.

KETURIOLIKA BRITŲ ŽUVO PRIE FALKLAND SALŲ

PREMIJERE THATCHER ĮSAKĖ KELTIS Į SALAS IR NUGINKLUOTI ĮSIBROVUSIŲ ARGENTINIEČIŲ

LONDONAS, Anglija. — Premjerė Margaret Thatcher, gavusi Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Perez de Cuellar pranešimą, kad jis baigia savo pastangas taikiu būdu išspręsti Falkland salų konfliktą, sušaukė kabineto posėdį ir dar kelvintadienio popietę įsakė britų karo vadovybei kelti karius į Falkland salas ir nuginckluoti ten įsibrovusius Argentinos karius.

Gynybos ministeris John Nott tuojau įsakė prie Falkland salų esančioms britų karo jėgoms keltis į salas ir nuginckluoti argentiniečius.

Antras ministerio Nott pranešimas sakė, kad britų karo laivai ir aviacija apšaudė karo centrus Falkland salose ir pranešė apie pirmąją nelaimę. Karinių iškelimo metu vienas marinas žuvo. Jo lavonas buvo raslas vandenyje ir ištrauktas. Falkland salas pleka stiprūs vėjai ir bangos, bet pirmieji britų kariniai susodinti į laivus, sėkmingai pasiekė salų krantus ir išlipa sausumoje.

Tryliką britų marinių nepasiekė krantų. Manoma, kad jie galėjo žūti, bet tuo tarpu dar laukiama sekančių pranešimų. Galimas daiktas, kad jie galėjo žūti audringoje jūroje, bet jie taip pat galėjo būti nunešti toliau ir nutraukti ryšius su savo vadovybe.

Dar vienas pranešimas sakė, kad didieji britų karo laivai apšaudė argentiniečių pozicijas Stanley uosto srityje ir kitose salų vietose, bet iki šio mėto nebuvo jokios Argentinos kariuomenės vadovybės kontratakos.

Dar vienas gynybos ministerijos pranešimas sakė, kad Ugnies Žemėje sudužo vienas britų malūnsparnis, išsiųstas apsižval-

gyti, kur Argentinos karo laivai ir aviacija traukia savo jėgas.

Paaikėjo, kad britų malūnsparnis sudužo 12 mylių atstumoje nuo Punta Arenas aerodromo, esančio Čilėje. Čilės pakraščio sargai rado malūnsparnio lauką, bet jame rado tik tris lavonus. Tuo tarpu britų kariuomenės vadovybė žino, kad malūnsparnyje buvo šeši kariai. Gal jie išsoko parašiusiais, kai malūnsparnis nepajėgė atsispirti audroms.

Čilės vyriausybė leido britų ambasados atstovui apžiūrėti malūnsparnio lauką, bet jokių žymių nerado apie dingusius kitus tris karus.

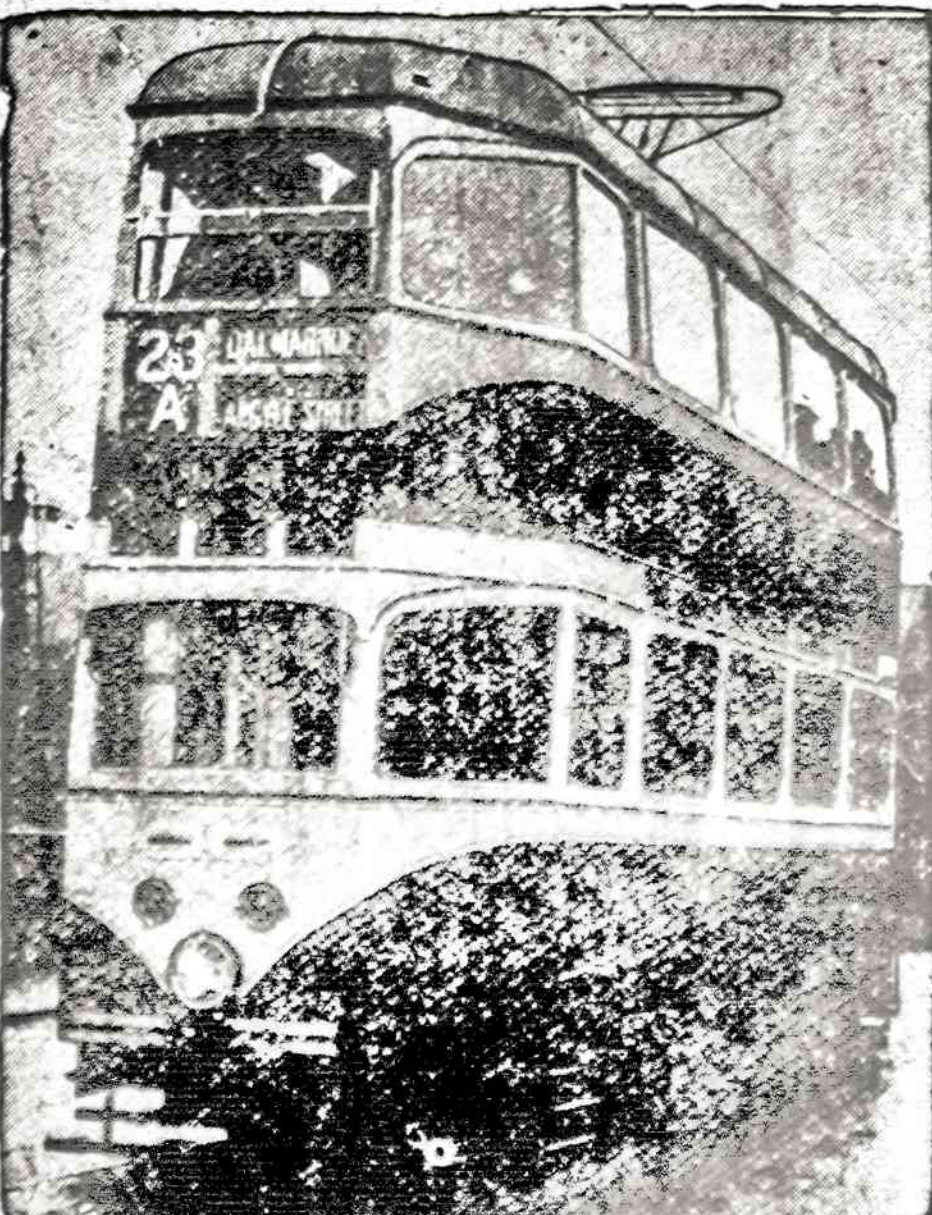
NEW YORK, N.Y. — Argentinos užsienio reikalų ministras N. Costa Mendez, patyręs, kad Jungtinių Tautų sekretorius Javier Perez de Cuellar baigė savo misiją, visai nenusiminė. Jis pasakė, kad yra kitas Peru respublikos vyriausybės planas pasitarimams tęsti. Užsienio reikalų ministras žino, kad Peru respublikos planui pritaria Venesuela ir Kolumbija, todėl britų vyriausybė negalėsianti atsisakyti nors jį svarstyti.

— Argentinos admiralas I. Anaya šiomis dienomis buvo slapiai atskridęs į Falkland salas ir tarėsi su gen. Menendez.

— Britai atmetė visas Argentinos valdžios atstovų pastangas tęsti pasitarimus ir pradėjo apšaudyti argentiniečių karo centrus, Stanley uostamiestyje.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$342.

— N. Zelandija penktadienį pasiūlė britams paskolinti laivus Falkland salų kovai.

Britai, ilgus metus naudojė vieno aukšto autobusus, dabar jau statė dviejų aukštų autobusus, kai reikia vežti žmones didelio judėjimo plačiomis gatvėmis.

KALENDORĖLIS

Gegužės 22: Rita, Aldona, Rimtenis, Guzinė, Elgis, Vidminė.

Gegužės 23: Jonas Ros., Kymanas, Tautvyda, Linas, Obelė, Vilburas.

Gegužės 24: Algirdas, Grubytė, Sventaragis, Doga, Vilmantas.

Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:10. Oras debesuotas, li.

ŠUOLAS PAKAITIS

Kai kas iš Amerikos teisminės santvarkos

BYLŲ MARINAVIMAS TEISMUOSE

Visiems yra žinoma, kad su Amerikos teismais kažkas ne tvarkinga. Neteko nei skaityti, nei girdėti, kad bent kurioje kitoje valstybėje nežiūrint kuriam kontinentui ji bebūtų, tiek daug ir taip ilgai rastųsi teismų neišspręstų bylų, kiek jų randasi Amerikos teismuose. Imkime, kad ir dviejų garsiųjų žūdių — Spack ir Gasy bylas, kurių, atrodo, teismuose tiesiog užmarinuotos, o patys masiniai žūdikiai Amerikos prabanguose kalėjimuose pulkaučiai sau gyvena. Kažkada girdėjau, kad Spack rašas atsiminimus, kaip jis atsiminimas ligoninėse, patarnautojas (nurses) nužudęs, kuriuos užsakė parašyti sensacijų iešką knygų leidėjai.

Ne kitaip yra ir su eismo bei judėjimo bylomis, kurios sprendžiamos taip vadinamame Traffic Court. Jei byla tik kiek sudėtingesnė, ji teismuose rūdija ne viena, ne du ir ne tris mėnesiai, bet kurkas ilgiau. Teisniamasi, kad teismai perkrauti eismo nelaimių bylomis ir trūkumu teisėjų. Bylinėtojai skandžiai advokatų nerangumui, o kartais net ir nesąžiningumui. Tiesiog sunku pasakyti, kur, pagaliau, šuva pakastas.

Iš šalies stebint amerikietiską visuomenę, tektų pasakyti sakomybės už eismo ir susisiekimo bylomis teismų užvertimą. Neduok Dieve, jei vienas automobilio vairuotojas tik tiek tiek, kad ir ji turėtų prisiminti dalį atpaltę kito automobilio šoną, tai palieštojo automobilio vairuotojas, nors jam ir pažadama jo automobilio pataisymo išlaidas apmokėti, tuoj pradeda dūjuoti, kad jis labai sukrėstas, pa-reikalauja anojų automobilio apdraudus pažymėjimo ir, jei gėves, skuba pas savąjį advokatą. Jei apdrauda stiproka, arba vairuotojas pasituris, bylą užvesti pagrindo užtenka.

Visai kas kita su neapdrausiais arba išgėrusiais automobilii vai-

ruotojais. Šie įstatymų neklauzados turi būti stipriai baudžiami ne tik vairavimo pažymėjimo atėmimu, bet ir dideliais bausmėmis nukentėjusio nau-dai.

Bene prieš porą mėnesių, beskaitydamas "U. S. News & World Report" savaitinį žurnalą, užkliuvau už gana ilgoko teisinio klausimo straipsnio, kur radau daug žinių apie Amerikos teismus, teisėjus ir advokatus. Kai kurie ten išvardinti skaitčiai mane suždomino, nes ir mano teisme esanti byla, kuri ten buvo užvesta mano advokato už manęs eismo nelaimėje sužalojimą, marinavosi be jokio sprendimo net ketveris mė-nus.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse šiandien yra net virš 550,000 praktikuojančių advokatų. Prie universitetų esą 175 teisės mokyklos, į kurias priima nemažai studentai, berods, tik kitą mokslo šaką universitetuose baigė. Nei vieno pasaulio valstybėje nėra tiek daug advokatų, kaip Amerikoje, lyginant pagal valstybėje esamus gyventojus. Tai vienam praktikuojančiam ad-vokatu tenka vos 400 asmenų, kai tuo tarpu kitose šalyse jų tenka kelis kart daugiau. Be to, yra gana daug teisė baigusių, kurie advokato praktika nesiverčia, nes kai kuriems iš jų ta profesija neapsimoka, kai neuždirbama net vidutinio pragyvenimo išlaidoms apmokėti. Dažniausia toki reiškiniai pasitaiko mažesniuose miesteliuose, kur yra daug ramesnis ir mažiau sudėtingesnis gyvenimas. Taip gyvenimui susiklosčius, provincijų advokatai keliai į didesnius miestus, geresnių pragyvenimo sąlygų ten ieškodami.

Man atrodo, kad geru teismiku būti neužtenka vien tik šalių įstatymus žinoti. Geras advokatas kartų turi būti ir neblogas psichologas, ir sąžiningas, ir atsargus su savo žodžiais bei savo gestais, kai nori ką nors reikimingo, tiek iš kaltinamojo, arba tiek iš liudininko, išgauti.

TORNADO

Toks advokatas, kurį mes dažnai matome televizijos ekranuose, būna labai panašus į prievartautoją, o ne į teisų gynėją.

ADVOKATAS POVILAS ŽUMBAKIS

Prieš keletą metų važiuojant Halsted gatve, netoli skersinės 22-tros gatvės, iš pusbėgės išlindo sunkvežimis ir truputį sužalojo mano automobilio priekį. Reikėjo šaukti policijos, kad būtų nustatyta, kuris iš mūsų įsivertė, prieš judėjimo taisyklės. Sunkvežimio vairuotojas gavo policijos baudos ordėrą, o aš pasizymėjus sunkvežimio kampanijos adrese, po kurio laiko nuvykau į tą kompaniją ir paprašiau apmokėti man padarytą žalą, kuri buvo verta

IŠ KITOS PUSĖS

Aktyvių redakcija, ragindama dalyvauti Bendruomenės rinkimuose, juos pristato kaip kokį nepaprastą įvykį, "unikumą", pirmą po... 1926 m. gegužės 8-10 dienomis įvykusių III-jo Lietuvos seimo rinkimų! Su dabartiniais rinkimais, aišku, negali susilyginti jokio šio krašto rinkimai. Girdi:

mano apskaičiavimu, ne daugiau kaip 60 dolerių. Jokio ginčo dėl pataisymo nekilo, ir tuoj buvau pasiūstas į vieną automobiliių taisyimo vietovę, kurioi nuvykęs ir pamatęs, kaip ta verslovė atrodo, atsisakiau savo neblogoi atrodančiai automobiliui ten dviem dienom palikti.

Ant rytojaus paskambinau sunkvežimio kompanijai ir aiškiai pasakiau, kad tą jų automobiliių taisyimo verslovę nepasitikiu ir aš noriu savo automobilii taisyti toj verslovėje, kuri man atrodys tokiu darbu tinkanti. Reikalių vedėjas užsigavo ir pasakęs, kad man jis nieko nemo-kėsias, pakabino telefono triūbele.

Pyktelėjau ir aš. Susiradęs telefonų knygelėje jau kurį laiką mano pažįstamo senesnės ateivių kartos advokato Zalatoriaus telefoną ir jam paskambinęs viską išpasakojau. Deja, advokatas Zalatorius amžiaus ir ligos spaudžiamas, ką nors man padėti jau nepajėgė, bet užtai jis man parekomendavo "dypuką" kartos advokatą Povilą Žumbakį, pabrėždamas, kad anas gerokai apsiūkęs ir neblogoi žinas Amerikos teismų užkulisius.

Kitą dieną visą mano "nelaimę" jau žinojo ir dykūpiškas advokatas, kuris per dvi savaites viską taip sutvarkė, kad tu-tėjan iš ko apmokėti ne tik sunkvežimio padarytos žalos pataisymą, bet ir manui nudažyto viso automobilio s-lą. Tuoj pasakėti, kad dar liko ir ant "po-ros bakatų alaus".

(Bus daugiau)

"Atvažiuavus į Ameriką teko susipažinti ir su šio krašto 'ma šinos politikos' sistema, plačiai paplitusia savivaldybėse, unijose ir senųjų lietuvių išeivių organizacijose (kaip rinksi, kaip nerinksi, SLA prezidentu visvien P. P. Dargį išrinksi)...

Lyg tyčia, tą pačią dieną — kaip Akiračius — gavau ir vietinės Bendruomenės apylinkės laišką, kviečiantį dalyvauti gegužinėje. Laiškas tinkamoje švietose paryškina tą "unikumą":

Gegužinės pradžia 12 val., bet kokiam orui esant. Svečiai bus vaišinami apylinkės ponų gamintais valgiais, pyragais ir kava. Veiks "minkštų" gėrimų baras: alus, vynas ir t.p. Auka \$6.00. Kaip daugumas narių jau žino, mūsų gegužinė bus vakariniame pastate, ... kuriame nuo 12 val. iki 5 val. p.p. bus galima balsuoti už kandidatus į X-tą LB Tarybą ir VI-tą PLB Seimą."

Ir iš kitos pusės žiūrint, tokie rinkimai iš tikro yra unikumas. N. Lietuvoje buvo — ir Amerikoje dar yra — rinkimų dienomis draudžiama pardavinėti 'kietus' ir "minkštus" gėrimus, kad partijos nepatrauktų sau rinkėjų. Kadangi mūsų rinkimuose partijos nefigūruoja, niekam neaišku, ku'o vienas kandidatas skiriasi nuo kito ir ką jie darys išrinkti — reikia rinkėjus "minkštais gėrimais ir vaišėmis vilioti, kad iš viso kas nors už ką balsuotų. Kuo tai skiriasi nuo "mašinių politikos" — neaišku. Arčiausiai prie tiesos gali būti AKIRAČIŲ bendradarbis A. Vaskelis, kuris rašydamas apie premijų skirstymą taip pa-baigia:

... tuo tarpu viskas tėra vien sendraugių enterprizė.

(Is Dirvos)

DVIDESIMTOJO AMŽIAUS PABAIGOS LIETUVIŲ KAMIKADŽĖS

Romo Kalantos Suliepsnojimo Dešimtmečiui Dr. Kazys Ėringis

Šiandien mes švenčiame didelę, paženklintą liūdesiu ir ryžtu lietuvių tautos šventę — dešimtmečio jubiliejų, kai pasirinkęs ypatingą protesto ir aukos būdą prieš paver-gimą, Kaune susidegino jaunuolis moksleivis Romas Kalanta. Romas nėra atsitiktinis ir anaipol ne vienintelis atvejis naujausioje mūsų istorijoje.

Pranešimo tikslas nušviesti šio naujo geliančio skausmingo reiškinio esmę, atsiradimo priežastis ir tarpusavio ryšius visų pastangų ir aukų, sudėtų ant Tėvynės aukuro. Žiaurių įvykių grandinė giliai išisaknijusi karo aukų kapinyne ir šaukiasi Pasaulio užtarimo, Europos ir Jungtinių Tautų sprendimo.

Ugnis senovinėje lietuvių religijoje turėjo keleriopą simbolinę ir rutulinę reikšmę. Amžinosios Ugnies kultas visiems yra žinomas. Gyvybės Aukos ugnyje kultas sutinkamas žilos senovės lietuvių legendose, kurios gal remiasi ir žiauria tikrove. Plačiai žinomas lietuvių istorijoje yra žutbūtinų kovų epilogas, kai išsekintas ir pralaimėjęs mūsų su kryžiuočiais, Pilėnų valdovas Margiris pilies kieme viską sudegino ir nutaręs gyvas nepasiduoti priešui pat su šeima ir palyda susidegino. Tai taip pat žiauri, tačiau herojinė kovų etika, nes nuožmus ir negarbingas priešas ir šiais laikais nevisados ima belaisvius. Tuo tarpu asmenybės susideginimas, susinaikinimas arba pasmerkimas mirtinam pavojui, siekiant aiškaus politinio tikslo, yra naujas lietuvių etikos reiškinys pavergtoje tėvynėje. Jis atsirado tada, kai dėl vergijos žiaurumo ir rafinuoto visiškas aukos ir aukojimosi beprasmiškumas įgavo aiškia prasmę. Tiesa, tokių pasiaukojimų, beje tik aktyvių kautynių atvejų, mes žimone japonų etikoje.

Antrajame Pasauliniame Kare Japonijos karinėse oro pajėgose buvo mirtininkų daliniai, kurių lakūnai buvo skirti įvykdyti vieną vienintelį kovos uždavinį ir besąlygiškai žūti. Tai specialių lėktuvu-sviedinių pilotai, taip vadinami kamikadžės, pasiryžę mirti už imperatorių be jokių išlygų. Tai kova pagal žiaurų ir beatodairišką karinį statutą, sunkiai suvokiama ir pateisinama kitose pasaulio valstybių armijose. Bet pagal negailestingą karinę logiką, kai nebėra kam išnešti iš kovos lauko dalyvavusių kautynėse pulkų vėliavas, kamikadžių dalia lengviau suprantama, nors vargiai pateisinama.

Pabaltijo valstybių suvereniteto sunaikinimas ir šio regiono tautų pavergimas neturi sau lygių Antrojo Pasaulinio Karo ir pokario istorijoje. Praėjusio karo rezultatai visiems žinomi, neužmirštami. Neįmanoma užmiršti dėl kokių kėslų dauguma mažų ir didelių Vakarų Europos valstybių buvo hitlerinės Vokietijos okupuotos. Tolygų agresijos aktą Rytų Europoje įvykdė Sovietų Sąjunga, užpildama 1939 m. Lenkiją ir Suomiją, atplėsdama 1940 m. nuo Rumunijos teritorijos dalį — Moldavią ir 1940 m. birželio 15 d. okupuodama Lietuvą, Latviją ir Estiją. Agresijos prieš Lenkiją, Suomiją ir Rumuniją rezultatai kraupūs, bet vienok jie neprilygsta savo žiaurumu ir tautų išniekinimu, kurie ištiko Lietuvą, Latviją ir Estiją.

(Bus daugiau)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

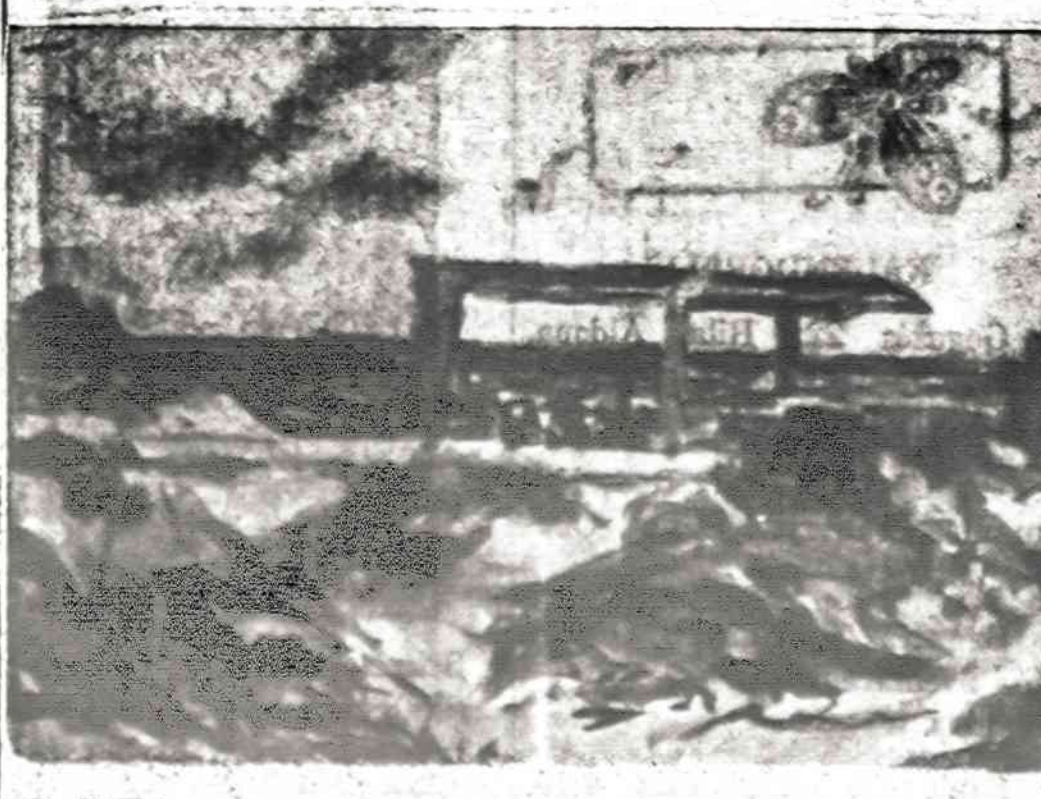

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too. And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or through the U.S. Savings Bonds Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

Take stock in America. And the Payroll Savings Plan.

A FUN NEW KOOL-AID RECIPE. 1/2 cup milk, 1/2 cup water, 1/2 cup sugar, 1/2 cup Kool-Aid. Mix well. Serve cold. Makes 1 cup.

M. Sitalkis Kopece (Akvarėlė)

"JONINIŲ" ŠVENTĖ HUETTENFELDE

Tenkytė Gimnazija dar puoselėja savo tautiškumą ir tautinius papročius.

Huettenfelde Lietuvių tautos charakteringą išvaizdą, jos būdą ir papročius formavo nuo senų senovės laikų per kartas. Jų tarpe ir "Joninių" šventė. Susibūrimas didesnio skaičiaus Lietuvių vaikų Huettenfelde leidžia puoselėti tėvų papročius, laudies dainas ir šokius, tautinę muziką, lietuvišką meną ir rankdarbius. Taip tad perduodami ir palaikomi gyvi jaunime protėvių atsiminimai.

Lietuvių tauta 1886 m. priėmė krikščionybę, bet senoviški pagoniški tautos atsiminimai dar ilgai išliko. Krikščionys mėgino priduoti savo krikščionišką išraišką. Nežiūrint, ką "Joninės" reiškia ir kaip jų reikšmė aiškina, ji yra po tikrove vasaros išvakarių šventė. Tada gamta pasipuošusi metų sezoniniu rūbu; visur aplinkui žydi ir žaliuoja. Šiuo nuostabių gamtos grožių žavisi kiekvieno žmogaus akis. Jau 16 šimtmečio rašijai, knygos mini "Joninės". "Joninių" išvakarėse lietuvių jaunimas susitelkęs grupėmis susibūrusio piveis ir laukus, ieškodami įvairių gydomųjų žolių, kurios būk po "Joninių" nustoja savo gydomosios galios, nes raganos jas užkerėjusios ir sunaikinančios. Rinkdavo ir raunėles kaip medikamentus. Pindavo ir vainikus, kurie turėjo magiškos galios. Merginos mesdavo per petį į medį, ir kiek sykių takt nepataikydavo, tiek metų teks laukti vestuvių. Jei ji strai, tai iš karto vainikėlis šakose užsikabina ir jai taisyti teks metams nusisėpsti vestuvinė laimė. Daug tada liaudies dainelių sudainuota. Būdavo, kad merginos pindavo vainikus iš įvairių pievų žolelių. Jos juos žniūru per langą įtraukdavo į savo miegamąjį ir pakisdavo po prieigalviu. Šitie burtai turėdavo išaukti saldžius sapnus. Jei tada prisisapnuodavo berniškis, tai jis bus jos sužadėtinis. Būriama būdavo ir ant vandens tekėms. Įrašydavo vainikuose, tai vyriškis, tai moteriškis vardas. Vainikai susidūrę tekėje tuojau išsvejojami, vada perskaitomi ir jei pasitaikydavo skirtingų lyčių, vėl nauja vestuvinė pora.

Sauniai būdavo "Joninės" švenčiamos "Joninių" laužas būdavo užkuriamas kiek galima ant aukščiausio kalno, tam tikrose smalos vačkose, pastatytose ant slidžių stiebu. Laužo ugnis savo spinduliais ir kaitra, kuria tviskdavo ap-

linkai tuo metu apsaugodavo bręstančius vaisius nuo kenkėjų vabzdžių ir kitokių negandų. Pelenus saugiai išbarstydavo po laukus, kad geriau liktų sveiki. Jaunimas sukdamo ratelį susikibę rankomis pakrikai ar poromis. Jei kuriai porai paprastai žemėje deganti laužo ugnį pavykdavo persokti, tai ženklino, kad dar tais pačiais metais būsiandies jų vestuvės.

Labai svarbu būdavo atnaujinti ugnį savo namų židinyje "Joninių" laužo žarijomis. Namų židinio ugnį visai užgesindavo. Šitoks metinis namų židinio atnaujinimas atnešdavo šeimai laimę. Senukai, porindavo, kad senoji namų židinio ugnis pavargsta ir pasensta, todėl reikia ją atnaujinti bent kartą per metus. Nemažiau pasakiskai skamba ir paprūtys, ieškoti vėsią ir gaivią "Joninių" naktį paparčio žiedo. Jei kam pavykdavo rasti, tai sukdavo nepaprastą visuotinį džiaugsmą ir atnešdavo didelę laimę radėjui. Tokio žiedo radėjas igydavo paslaptinę galią, išpranašauti šios žemės būsimus įvykius. Gerai išsimaudyti "Joninių" naktį ir labai buvo mėgiama Lietuvoje. Tai stiprino sveikatą ir grožį ir kas to žavingumo norėjo išsizadeti? Tą naktį ir vanduo igijai upatungis galios. Kai kam pataikydavo prieš sauleleidį nuogam gerai išsivilioti rasoje, kad dingtų visos odos ligos. Nuo raganų užkerėjimų saugota ne tik žmogų, jo pastatus, bet ir gyvulių ir jų tvartus.

Gyvenamojo namo ir tvarto duris apkašiodavo dilgėmis ir alksnio lapas, kad raganos nubaudytų, ir kad neatsivertų įlįsti vidun. Porindavo ir kad "Joninių" naktį ūkininkas apibėgęs "plikas" savo turimus laukus, kad išvengtų bent kokių tolimiesnių užkerėjimų. Nevalia būdavo anksti "Joninių" rytą vadyti su rasa gyvulius į ganyklas ar pievas, kad kartais raganos neatimtų karvėms pieno. Žmonės "Joninių" naktį neeidavo miegoti, o būdavo iki aušros. Anot senų žmonių pasakojimų "Joninių" rytą net saulė iš džiaugsmo šokinėjanti ir žaidžianti įvairiomis varšomis. Tikrai "Joninės" būdavo charakteringa vasaros išvakarių šventė, kuri buvo laukiama, miela ir sava, nes kiekvienas troško būti gražus, sveikas ir stiprus, o ūkininkas ypatingai gero derliaus.

Toms visoms apeigoms priduodama ir nemaža simbolinė reikšmė kiek ji bendroje apibraižoje paliesta.

Dr. Pijus Grigaitis mirė 1969 m. gegužės 22 dieną. Jis mirė nuo širdies smūgio, gauto dėl delės sniego pūgės metu, nepajėgdamas išsikaupti iš sniego. Jis, K. Augusto padedamas, redagavo Naujienas 68 metus.

Bet būdingos yra ir šios pastabos. Didelis yra skaičius tų asmenų, kurie "Johannes" Jono vardu įėjo į istoriją šventaisiais, popiežiais, ir kunigaikščiais. Jų "globėjais" yra anas evangelistas Jonas, Zacharijo sūnus, kuris krikštijo Jordano upėje Jėzų. 24 birželio išvakaris yra jo gimtadienio sukaktis. Ji apipinta visokiom magiškom galiom, Sakoma, kad "Joninių" naktį tūli medžiai atželdavo, ir naują metinę rievę užaugydavo, ką vadinama "Jono" veržlumu ("Johannestrieb"). Tą naktį ore ypatingai suliepsnodavo. sublizgėdavo, iš vėsių žolių ir krūmų šv. Jono vabalėliai. O kai kas dėl "Joninių" žiedo šitaip sako: tai ne paparčio žiedas, kuris pražysta per Jonines, bet koks paslaptinis šv. Jono virkščių žiedas. Pamešnių užkerėjimų, Nevalia būdavo anksti "Joninių" rytą vadyti su rasa gyvulius į ganyklas ar pievas, kad kartais raganos neatimtų karvėms pieno. Žmonės "Joninių" naktį neeidavo miegoti, o būdavo iki aušros. Anot senų žmonių pasakojimų "Joninių" rytą net saulė iš džiaugsmo šokinėjanti ir žaidžianti įvairiomis varšomis. Tikrai "Joninės" būdavo charakteringa vasaros išvakarių šventė, kuri buvo laukiama, miela ir sava, nes kiekvienas troško būti gražus, sveikas ir stiprus, o ūkininkas ypatingai gero derliaus.

Toms visoms apeigoms priduodama ir nemaža simbolinė reikšmė kiek ji bendroje apibraižoje paliesta.

NETVARKA STATYBOJE

P. Mikalakevičius rašo apie naujus namus Joniškėje: "Namai iš tiesų būtų patogūs, jei ne statybinių brokas. Rūšių blokai sudėti kreivai, tarp blokų žiojėja plyšiai, nepasistengta jų tinkamai aptinkuoti."

Brūselyje pagerbtas evangelikų kunigas Fr. Skėrys

Tarptautinis viešosios nuomonės tyrimo institutas (AWMM) savo metinį kongresą pravedė šių metų balandžio mėn. 30 gegužės 3 d. d. Brūselyje, viešbutyje "Novotel" prie aerodromo. Š. m. gegužės mėn. 2 d. kongrese pagerbtas evangelikų kunigas Fr. Skėrys už straipsnį "Joninės — senoji lietuvių tradicija", kuris buvo išspausdintas Lietuvos vokiečių žurnale "Die Rautė" Nr. 3/1980. Už tą straipsnį jam suteiktas diplomats ir AWMM autoriaus premija 1982 m.

Taip pat buvo pagerbti broliai Dresleriai už savo spausdintą mokiniamis išleistas matematikos knygas. Už tai jiems buvo įteiktas diplomats. Tas knygas galima užsisakyti per knygynus ar tiesiai šiuo adresu:

Marius Dresler, Johannplatz 18, D-8000 München 80 ar Eduard Dresler, Ferdinand Kollstr. 10, D-8013 Haar

Kas yra Tarptautinis viešosios nuomonės tyrimo institutas (AWMM)? Jau pats pavadinimas sako, kad jis yra tarptautinis. Turi 100 000 narių 88 valstybėse visuose penkioose žemynuose. Jo centras ar būstinė yra Buhs (Sveicarijoje ir Bertrange) Liuksemburge. Šilame kongrese dalyvavo šimtas

Kituose ūkiuose, kur pastatyti tokie pat surenkamieji namai, padaryti vandens tiekimo vamzdžiai nuo stogų. Mūsų gyvenvietės namuose tų vamzdžių kažkodėl nėra. Todėl vanduo patenka į rūsius.

Nemažai broko ir kamburiuose. Vėdinimo grotelės taip sudėtos, kad vieną negalima uždaryti, o kitą — atidaryti" (Iš Europos Lietuvių)

Kun. Fr. Skėrys

su viršum asmenų iš 20 valstybių, jų tarpe 6 lietuviai, būtent: Marius Dresleris su žmona Kristina gim. Zutauteitė (baigusi Vasario 16 gimnaziją ir dabar germanistikos mokytoja valstybinėje gimnazijoje prie Müncheno), Eduardas Dresleris su žmona Aurelija, gim. Petrauskaitė prieš metus atvykusi iš Lietuvos ir kunigas Fr. Skėrys su žmona Anelyza.

Kongreso kalba buvo vokiečių. Įteikti diplomai 50 asmenų.

Programa buvo labai plati ir sudėtinga. Šitame trumpame straipsnyje neįmanoma visko surašyti. Suvažiavo profesoriai, daktarai, gydytojai, mokslininkai, inžinieriai, pedagogai, kunigai poetai, rašytojai, menininkai, karininkai, spausdintu ir leidyklių savininkai, rangovai ir t. t.

Balandžio 30 d. po pietų įvyko susipažinimas ir dalyvių pristatymas bei laisvas pasikalbėjimas. Vakare prezidentas dr. Hans Fielitz pasveikino visus suvažiavusius ir po to įvyko iškilminga vakarienė.

Gegužės 1 d. prieš piet įvyko tik Tarptautinės viešosios nuomonės tyrimo instituto (AWMM) narių susirinkimas: da-

re atskaitas už 1981 m. buvo renkami ar perrenkami nauji Valdybos nariai, kontrolės komisijos, patarčių, ekspertų ir kiti organai. Po to įvyko iškilmingas posėdis ir jame prezidentas dr. Hans Fielitz pristatė dalį premijų, jų perskaitydamos laudatio ir įteigdamas diplomus. Po pietų dviem autobusais keliavo me po Brūselio miestą. Vakare įvyko koncertas.

Sekmadienį, gegužės 2 d., inžinierius Ernst Hochberger rodė skaidrių ir aiškino apie Pressburgo — Bratislavos miestą ir apylinkes tarp Alpių ir Karpatų kalnų. Heirich Heeger rodė skaidrių ir aiškino apie vokiečių šriftus nuo spaudos atradimo (Johannes Gutenberg Mainz, 1450 m.) ligi šių dienų. Prof. dr. Alfred Guggenberger rodė skaidrių ir darė pranešimą apie "Dvidešimto amžiaus ikonas". Prof. dr. Florian Müller skaitė paskaitą apie vokiečių gyvenvietes prie Juodųjų Jūrų. Tą temą jis yra išleidęs gana daug knygų.

Dalyvė (Bus daugiau)

GERAI ATKIRTO RAŠYTOJAS

Zinomas rašytojas Prevost neturėjo jokių iliuzijų santykiuose su moterimis.

Kai kartą viena jauna ir graži ponitė ji paklausė, kokios moterys, jo nuomone, yra labiau įdomios — plepūnės ar kitos?

— Kokios kitos? — ironiškai paklausė rašytojas.

ISSIBLASKYMAS

—[Išivaizduok, Petreli, kaip aš esu išsiblaškęsi. Nuėjau į krautuvę nupirkti tau kojinių, o sugrįžau nusipirkusi sau naują skrybėlaitę.

Įlgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošintės keliauti — kreipkitės į Lietuvius Istaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

Neapmokamas patarimas užkanti lėktuvų, traukinių, laivų kelionis (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Pardavimas kelionių draudimų; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome lėktuvimus giminių apsilankymui Amerikoje ir telkiamo informacijos visais kelionių reikaliais.

Taupykite skrydžiams lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietas ir anketas — prieš 45-60 dienų.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Macidūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlonio, M. Šilekio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pavyksais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠOJO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo brošių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskas įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apakrūčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotos nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertinimai vokiečių kalba. Labai cdingioje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

KJ LAUMĖS LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojų už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

ŠATYRINĖS NOVELĖS, M. Zonkenko kūryba, J. Valašio vertimas. 208 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti šiekį paštomato išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — šat. Monday, May 22-24, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia

Chicago lietuvių istoriją

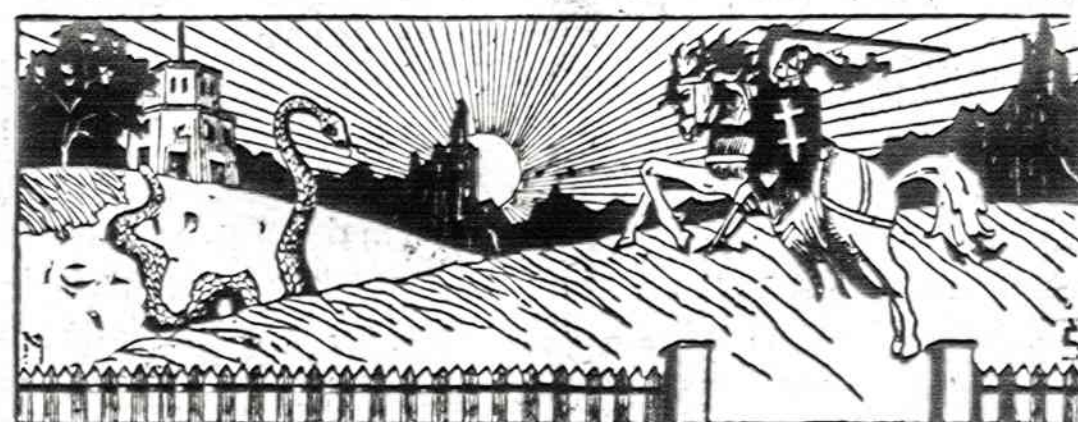
(1869 — 1959 metai).

664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.

Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RASTINGAI ĮPILDOMI RECEPTAI • PAMIEGAMASALDUMTINAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Bešėdmeniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUBILMAN, B.S., Registruotas vaistaininkas

Tel. 476-2206

R. VILLIUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicinos direktorius
1936 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
Kas antra savaitė 8-9 val.
Tel.: 362-2127 arba 362-2725

TEL 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, IL
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 442-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Seštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.

Vodėja — Aldona Daukus
Telefonas: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radio progra-
mą Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1360 bangų AM, veikia sek-
madieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryto.
perduodama vėliausiu pasauliniu
linijū santrauka. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdūnės
Pataša. Šią programą veda Stepo-
nas ir Valentina Minkai. Būna
reikalingi kreiptis į Baltic Florida —
gelių bei dovanų krautuvę, 502, E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
namos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuvų dovanų.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Žagarės klubo pusmetinis
narių susirinkimas įvyks sekmadienį,
gegužės 23 d., 1 val. popiet, Anelės
Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave.
Nariai kviečiami atsiųsti, nes yra
svarbių reikalų aptarti. Bus ir vaisės.
Rožė Didžiagalvis, rašė.

VYRAMS REIKALINGA DAUGIAU MIEGO

Londonas. — Pagal "New
Scientist" žurnalą, pranešama,
vidutiniškai imant, vyrai yra
reikalingi 10 minučių daugiau
miego per naktį, negu moter-
ys.

Einant senyn, vyrams reika-
linga dar ilgiau miegoti — apie
25 minutes.

Tyrinėjimus darė medikai
su 120 vyrų ir tiek pat moterų.

Kas liečia įsitikinimą, kad rei-
kalinga 8 valandų miego per pa-
rą, tyrinėjimai surado, kad vi-
dutiniškai reikalinga septynių
valandų ir 36 minučių, vad. apie
1/2 val. mažiau miego.

VIRŠKINTI PADEJANTIEJI VAISTAI

Kas valgo daug vaisių, tas re-
tai kada turės vargo su virški-
nimu.

Vaisiai turi savybę tokių sul-
čių, kurios padeda skilviui "su-
malti" patekusias į maistą dalis,
ar tai būtų mėsa, duona, darž-
vės, žuvis ar kitkas.

Kai skolino — karvelio balsu
ulbėjo, kai reikia atiduoti — su-
vai susirgusi.

KNOW YOUR HEART

Every time your
heart beats, there
is enough energy
to beat a 150-lb.
man to the roof
of a 2-story
building.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

Dr. Pijus Grigaitis palaidotas Lietuvių Tautinėse
kapinėse. Kekvienais metais jis pasakydavo kalbą
Liet. Tautinėse kapinėse Kapų puošimo dieną.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

Jeigu ant kilimo išsiliesia rau-
donas rašalas, tai jį galima išva-
lyti vandeniu, imaišius jį dido-
ką kiekį garstyčių.

Jeigu ant kilimo išsiliesia ra-
šalas, tai ant tos vietos reikia
greitai pabarstyti miltų arba
druskos o paskui išvalyti pie-
nu.

Geriausius būdas savo akinių
nuvalymui, kad jie žibėtų,
yra amoniakas, atmiestas su
vandeniu.

Užlauskint kėlis lašus amonia-
ko ant akinių ir paskui nuvalyti
te su skudurėliu.

Idant sūris nesudžiūtų, reikia
nuplauti sūrio šoną ir lengvai
aplepti tą vietą sviestu.

Užkūti upropą daugiaurddwll
Augalai suteikia žmonėms 85
nuosimčius maisto ir visus ge-
rimus, būtent: arbata, kava, vy-
nų, alų ir kt.

Pažymėtina, kad augalai su-
teikia taip pat mums 75 procen-
tus drabužių.

ATSARGUMUI

1) Nedėkite prie durų mažų
divonėlių, ant kurių yra lengva
paslysti.

2) Neneškite laiptais vienu
sykiu per daug įvairių dalykėlių
žingsnių išvengimui. Vienas ne-
atsargus žingsnis gali būti didė-
lės nelaimės priežastimi.

3) Nevartokite arti ugnies to-
kių skysčių valymui, kurie grei-
tai užsidega.

4) Nemėtykite ant grindų įvai-

Morkų plokštainiui paruošti
reikia paimti: 1 svarą morkų, 1/4
svaro cukraus, 2 trynius, 1 bal-
tymą, 1/4 svaro sviesto, 1 pake-
lį kelimo milietų, 1 šaukštą ci-
namono, 1/2 šaukštėlio gvazdikė-
lių, miltų tiek, kad tešla būtų
panaši bulvinių blynų.

Nuvalytas, žalias sutarkuo-
tas morkas užpilti cukrum ir
laikyti, kol jis ištirps.

Po to — sumušti kiaušinius,
supilti tirpintą sviestą, priesko-
nus ir gerai išminkyti.

Tada sudėti miltus su kepi-
mo milteliais, išmaišyti ir, išpy-
lus masę skardinėn, kepti 40 min.
vidutino karštumo krosny.

Išėmus plokštainį iš krosnies
— jį apiberti miltiniu cukru-
mi.

KAIP PAGAMINTI SILKES SU PRITAIKYTA TESLA

Tam reikalui reikia paimti: 3
dideles silkes, 1 šaukštą aliejaus,
1 kiaušinių, 1/2 stipinės miltų, 2
šaukštus grietinės, petražolių
lapelių, truputį citrinos rūgšties
ar acto, aliejaus arba lydyto
sviesto kepinui.

Silkes reikia gerai išminkyti,
išskrosti, nuupti odą, išimti kau-
lus ir perkirsti pusiau arba per-
kirstą silkę, supiaustyti į gaba-
lus.

Tada kiekvieną silkę reikia
patepti aliejumi, suvilgyti citri-
nos rūgštimi, pabarstyti lape-
liais ir palaikyti pusvalandį, kad
pasimarinuotų.

Prie teslos, skirtos kiaušinio try-
nio, pridėti aliejaus, grietinės,
miltų. Visą reikia išmaišyti ir
sudėti išplaktą baltymą.

Po to, silkes gabalus arba sil-
kės puses, reikia padažyti tes-
loje, dėti keptuvėn, kurioje tu-
ri būti daug gerai įkaitinto
aliejaus, ir iš abiejų pusių pa-
kepti.

Tesloje keptas silkes reikia
užpilti tirpintu sviestu ir pa-
teikti savo šeimai su virtomis
ar keptomis bulvėmis.

Magdalena Šullenė

SKIRTINGI LAIKAI

Seniau žmonės nebijodavo
vaikščioti mišku nakties lai-
ku.

Dabar bijomasi vaikščioti nak-
ties metu ir apšviestomis gat-
vėmis. Tai tik vienas neigiamas
moderninės civilizacijos reiškis-
nys.

Keturių metų mirties sukaktis

HELEN JOKUBONIS

Gyv. 6413 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1978 m. gegužės 23 dieną, sulaukusi 79 metų am-
žiaus. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Čedasų valsčiuje,
Enikių kaime.

Amerikoje išgyveno 70 metų. Palaidota Lietuvių Tau-
tinėse kapinėse.

Paliko našlė: vyras Jonas, dvi dukterys — Lillian
Gedwill, žentas Edmund, ir Olga Landon, žentas Stanley,
anūkai — John su žmona Mariann, Cpt. Robert, ir Carol
bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė priklausė SLA 131-ajai Moterų kuopai ir Bir-
žėnų klubui.

Mes Tavęs, mūsų brangioji, niekuomet nepamiršime.
Tu pas mus daugiau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vė-
liau pas Tave ateisime.

Tebūna Tau lengva žemelė.

Nuliūdę lieka:

Vyras, dukterys, žentai, anūkai, giminės.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
11628 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 60463
Republic 7-1212
774-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1444 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1943

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 7-3872

LIETUVOS AŽUOLAI

Ažuolai auka vidutinio klimato juostoje ir yra apie porą simtų skirtingų savybių kietumui, lapų formai, rievėms, spalvai ir t. t.

JAV ažuolų yra daug daugiau rūšių negu Lietuvoje.

Šio krašto ažuolai turi lapus smulkiai iškarpytus ant ilgo koto, giles trumposnės ir apskritos formos.

Lietuvos ažuolų lapai ant trumpo kietesnio koto ir labai apskritaus iškarpyto.

Mediena turi gelsvą balną, rausvą branduolį, gražaus rašto.

Turi gerų techninių savybių: mediena sunki, kieta ir patvari.

Ažuolas plačiai naudojamas įvairių įrankių bei mašinų gamybai. Iš jo daromos statinės degtinės ir alui laikyti.

Iš jo daromi gražūs ir sunkūs baldai, durys, langai, popučiukai, parketas ir fanera.

Ažuolas pabuvęs vandenyje pajauosta, nes vandenyje esanti ištirpusi geležis, jungiasi su medyje esančiu taninu, nudažo medį.

Upėse ir durpynuose užtinkami ažuolo gabalais išsilaikę po

1,000 metų.

Jauno ažuolo žievė turi daug tanino, todėl jos naudojamos odos išdirbimui.

Ažuolo gilės naudojamos kava gaminti ir gyvulių pašarui, kartais, naudojamos ir vaisiams.

1937 metais Lietuvoje ažuolynai neudarė 1,3 proc. viso miško ploto. Daugiausia jų yra Alytaus ir Trekių apskrityse.

Šių vietovių ažuolai yra minkštesni, todėl daugiau tinka faneros gamybai.

Ažuolai auga aukštyje ir drūtyje iki 2,000 metų. Isauga iki 130 pėdų aukščio ir 6,5 pėdų storio skersmenyje.

Storiausias ažuolas Lietuvoje yra Imbrado valsčiuje Stelmuzės ažuolas, apjuostas krūtinės ausyje turi virš 28 pėdų. Berods yra labai nukentėjęs nuo audrų.

Dionizo Poškos Baublys turėjęs 14,7 pėdų skersmens ir buvęs 1,000 metų senumo.

A. P.-is

— Kaip tu gali pasakyti, kad vyraus yra girtas?

— Kuomet jis pradeda būtioti savo uošvę.

TRUMPAI

— Praeitą sekmadienį Marquette Parko bažnyčioje: katalikų labdarbei Chicagoje surinko \$1.473 — auką — (Biul. gegužės 16 d.)

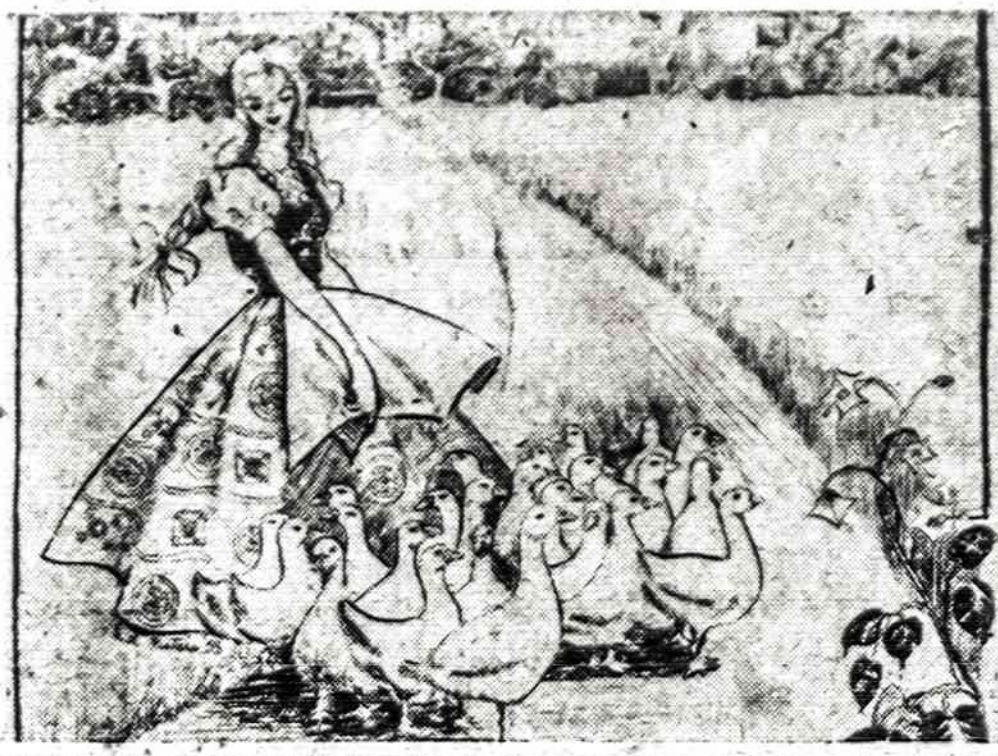
— R. Liet. B-nės, Marquette Parko apylinkės piknikas įvyks š.m. gegužės mėn. 30 dieną, Vyčių salėje, 2455 W. 47th Street. Pradžia 12 val. Kviečiame visus dalyvauti. Valdyba (Pr.)

— Šakių Apskr. Klubo piknikas įvyks š.m. gegužės mėn. 23 d. Vyčių salėje ir sodelyje, 2455 W. 47th St. Pradžia 1 val. Sokiama groso Ewalo Knel orkestras.

— Paieškoma lietuvė moteris prižiūrėti ligonį — moterį. Gyventi vietoje. Nemokamai kambarius ir naudotis virtuve. Dėl atlyginimo susitarsim. Marquette Parko apylinkėje. Skambinti patogia vakarais. Tel. 925-1870.

PRADEJO PASITARIMUS ATOMINĖMS BOMBOMS KONTROLIUOTI

ŽENEVA, Šveicarija. — JAV ir Sovietų Sąjungos atstovai ketvirtadienį susitiko. Jie pradėjo

pasitarimus atominį ginklų kontrolės reikalais. Tuo reikalu sekretorius Haig pasikeitė nuomonėmis su Sovietų užsienio reikalų ministru Andrei Grmka. Jie susitarė ateinančių mėnesių susitikti Ženevoje. Kad jų susitikimas būtų naudingas, tai abu ministrai įpareigojo atstovus, kad jie atliktų paruošiamuosius darbus.

JAV šiam pasitarime atstovavo teisininkas Paul H. Nitze, o Sovietų valdžiai atstovavo Julius Kvicinskis. Ketvirtadienį jie susitiko Sovietų misijos patalpose. Pasitarimai prasidėjo pirmą lapkričio mėnesį.

Antradienį šie du atstovai vėl susitiks Ženevoje esančioje JAV misijoje. Kaip amerikietis, taip ir rusas, yra pasižadėję nieko nepasakyti apie einančius pasitarimus. Kas buvo aptarta ir nutarta, galės pasakyti tiksliai savo viršininkams, bet joks pašalinis asmuo iš jų nieko nesužinos.

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Pirmininkas P. Binkis Marquette Parko liet. parapijos salėje 8 val. vakaro atidarė susirinkimą, sveikino dalyvius ir pakvietė k. n. V. Zakarauską sukalbėti maldą. Valdyba ir padalinių pirmiņinkai padarė trumpus pranešimus. Pasveikino svečius. Numatyta visa eilė parengimų. Iš jų svarbiausias — liepos 4 d. Sekite spauda.

Kan. V. Zakarauskas paminėjo Romo Kalantos 10 metų susidėginimo sukakties minėjimą, įvykusį prie Romo Kalantos pa-

minio. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, bažnyčioje ir salėje su prof. dr. K. Eringio paskaita ir gražia menine dalimi.

A. Gabalienė parodė paveikslą — prieš 65 m. Lietuvos vyčių ekskursiją į Lietuvą ir aukso kardo įteikimą krašto apsaugos ministeriui gen. Žukauskui. Paveikslą padidino J. Poška. Jam dėkingi. Bus įremitas ir bus jo pristatymas. Tuo rūpinasi senjorai.

Šv. Kazimier. seselės rodė skaidres iš savo ilgametės veiklos. Buvo įdomu pasižiūrėti plačiai išvystytą mokymo ir auklėjimo veiklą.

Kan. V. Zakarauskui sukalbėjus maldą, dalyviai rinkosi prie kavutės.

Buvo pasirašoma peticijos: už Skuodžio išlaisvinimą ir už Dariaus ir Girėno pašto ženklus.

Iš viso dalyvavo apie 40 narių. K. P.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano SULPARUOSTA, — teisėjo ALPHONSA WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje.

Vasarą užsidaro lituanistinės mokyklos. Reikėtų atidaryti mokyklėles suaugusiems ir sužadinti juos su lietuviškumo vertybėmis, tėvynės pažinimo, savo tautos praeitimi.

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.

Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGA ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskolą.

2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.

6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.

2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

NUOMOS RENTING IN GENERAL

BRIDGEPORTE išnuomojamas 4 kambarių butas, 2-me aukšte iš kiemo. Skambinti 927-0107

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.
Don't be a Bom Load

ELEKTROS TRENGIMAI

PAŲŠYMAI
Turtu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmežiui automobili
Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5908

M. SIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapella, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. rytą iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. rytą iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5169
2645 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Cortaid

For the temporary relief of minor SKIN IRRITATIONS, ITCHING AND RASHES

Cortaid Cream

ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608